



GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Syllabus for M. A. in Hindu Studies, 3rd Semester

Branch: MH

Branch Code: 01

Subject Name: PARICHAYATMAK SANSKRIT

Subject Code: 1430102

With effective
from academic
year 2022-23

Course Description: Parichayatmak Sanskrit will introduce use of Sanskrit language and it will enable the students to understand the Sanskrit texts under this programme.

Relation to	Sanskrit vibhakti, Samas, Tenses.
--------------------	--

Course Objective: The course aims to provide exposure to the structure and characterization of Sanskrit Language.

Learning Outcome

On completion of the course students will be able to :

LO 1 –Develop a good understanding of the Sanskrit Language.

LO 2 – Achieve a good understanding of Sanskrit sentences patterns and grammar.

LO 3 – Acquire knowledge of various parts of Sanskrit vyakran.

Session	Topics
Unit – 1	विभक्तयः
	उपपदविभक्तयः
	हलन्तपुंलिङ्गशब्दाः - प्रथमाविभक्तौ
	हलन्तस्त्रीलिङ्गशब्दाः - प्रथमाविभक्तौ
	हलन्तनपुंसकलिङ्गशब्दाः - प्रथमाविभक्तौ
	हलन्तशब्दाः - द्वितीयाविभक्तौ
	हलन्तशब्दाः - तृतीयाविभक्तौ
	हलन्तशब्दाः - चतुर्थीविभक्तौ
	हलन्तशब्दाः - पञ्चमीविभक्तौ
	हलन्तशब्दाः - षष्ठीविभक्तौ
Unit – 2	हलन्तशब्दाः - सप्तमीविभक्तौ
	हलन्तशब्दाः - सम्बोधने
	विशेषणविशेष्यभावः Adjectives



GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Syllabus for M. A. in Hindu Studies, 3rd Semester

Branch: MH

Branch Code: 01

Subject Name: PARICHAYATMAK SANSKRIT

Subject Code: 1430102

With effective
from academic
year 2022-23

	"इदम्" सर्वनाम पुलिङ्गे
	"इदम्" सर्वनाम स्त्रीलिङ्गे
	"इदम्" सर्वनाम नपुंसकलिङ्गे
	सङ्ख्यासु लिङ्गभेदत्वात् विशेषणविशेष्यभावः
	पूरणप्रत्ययान्ताः
	चित्-चन-प्रयोगः त्रिषु लिङ्गेषु सप्तसु विभक्तिषु च
Unit – 3 (15 Hours)	कालः
	वर्तमानकालः (लट्लकारः) आत्मनेपदम्
	आज्ञार्थम् (लोट्लकारः) आत्मनेपदम्
	भविष्यत्कालः (लृट्लकारः) आत्मनेपदम्
	विधिलिङ्लकारः सम्भावनार्थे परस्मैपदम्
	विधिलिङ्लकारः विध्यर्थे परस्मैपदम्
	भूतकालः (लङ्लकारः) आत्मनेपदम्
	विधिलिङ्लकारः आत्मनेपदम्
	लृङ्लकारः परस्मैपदम् आत्मनेपदं च
Unit – 4	प्रयोगः एवम् समासाः
	धातूनां सकर्मकत्वम् अकर्मकत्वं द्विकर्मकत्वम्
	कर्तृवाच्यं, कर्मवाच्यं भाववाच्यं च
	विध्यर्थकर्मणिकृदन्तः (तव्यत्-अनीयर्-प्रत्ययद्वयम्)
	शतृप्रत्ययस्य प्रयोगः
	शानच्प्रत्ययस्य प्रयोगः
	समासाः - अव्ययीभावसमासः, तत्पुरुषसमासः, बहुव्रीहिसमासः, द्वन्द्वसमासः
REFERENCE BOOKS:	



GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Syllabus for M. A. in Hindu Studies, 3rd Semester

Branch: MH

Branch Code: 01

Subject Name: PARICHAYATMAK SANSKRIT

Subject Code: 1430102

**With effective
from academic
year 2022-23**

	<ol style="list-style-type: none">1. रचनानुवाकौमुदी, कपिलदेवद्विवेदी, विश्वविद्यालयप्रकाशन, विशालाक्षीभवन, भूगभणतल चौक, वाराणसी2. अनुवादचंद्रिका ब्रह्मानन्द त्रिपाठी, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, चौक, वाराणसी, 2210013. संस्कृत स्वयं शिक्षक, श्रीपाद दामोदर सातवलेकर, राजपाल एण्ड सन्स, कश्मीरिगेट, नई दिल्ली 1100004. व्याकिर् सैरानसम्पादक, कमलाकान्त मिश्र, एन.सी.ई.आ.टी, नई दिल्ली, 20035. व्याकिर्विणथ, सम्पार्क कमलाकान्त मिश्र, एन.सी.ई.आ.टी. नई दिल्ली, 20036. संस्कृतबालबोध, भारतीयविद्या भवन, कस्तूरबा गांधी मागण, नई दिल्ली -1100017. सिल संस्कृत णशक्षक (भाग 1 से 8 तक), भारतीयविद्या भवन, कस्तूरबा गाँधी मागण, नई दिल्ली -1000118. सिलसंस्कृतज्ञानम् (भाग 1 एवं 2) भारतीय णवद्या भवन, कस्तूरबा गाँधी मागण, नई दिल्ली -110001199. संस्कृत स्वाध्या, केन्द्रिय संस्कृत णवश्वणवद्यालय (राष्ट्रिय संस्कृत संस्थान) जनकपु, नई दिल्ली 2001110. दार्शनिक सम्प्रत्यय कोश, सम्पार्क शशप्रभाकुमार, संतोष कुमारशुक्ल, रामना11. An Easy Grammar of Sanskrit, S.B.Datar, Pub.-Keshav Bhikaji Dhawale, Maharashtra, 2015.12. Sanskrit for English Speaking People, Ratnakar Narale, Pub.- Prabhath Prakashan, New Delhi
--	--